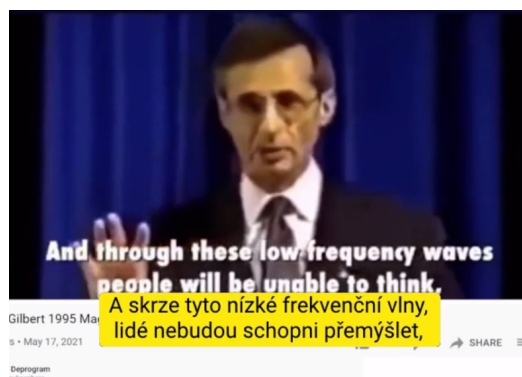

Bidenova administrativa chtěla čínský špionážní balón před veřejností utajit

24 [ac24.cz/zpravy-ze-sveta/bidenova-administrativa-chtela-cinsky-spionazni-balon-pred-verejnosti-utajit](https://www.ac24.cz/zpravy-ze-sveta/bidenova-administrativa-chtela-cinsky-spionazni-balon-pred-verejnosti-utajit)

By Redakce

23. 12. 2023

USA – O rok později představitelé Bidenovy administrativy tvrdí, že hrozba byla přehnaná, ale američtí vojenští představitelé tvrdí, že bylo učiněno příliš málo pro odhalení špionážních balónů dříve, než představovaly hrozbu. (Foto: X)

Jednoho lednového pátečního večera zavolal generál Glen VanHerck, velitel letectva odpovědný za ochranu amerického vzdušného prostoru před narušením, hlavnímu vojenskému poradci prezidenta Joea Bidena, generálu Marku Milleymu.

Američtí zpravodajci právě generálovi oznámili, že už zhruba deset dní sledují záhadný – a obrovský – objekt letící nad asijsko-pacifickým prostorem, řekl VanHerck Milleymu. Objekt překročil vzdušný prostor USA nad Aljaškou a VanHerck řekl, že plánuje vyslat vojenská letadla, aby letěla vedle něj a pokusila se vyhodnotit, co je to za objekt.

Dosud neoznámený telefonát mezi Milleyem, předsedou sboru náčelníků štábů, a VanHerckem, šéfem Severoamerického velitelství protivzdušné a kosmické obrany, z 27. ledna odstartoval osmidenní boj uvnitř Bidenovy administrativy o reakci na čínský špionážní balón o velikosti tří školních autobusů, který se vznášel nad USA.

Špionážní balón odhalil stále drzejší konkurenční postup Číny kilometry nad Zemí a přivedl nejkritičtější vztahy na světě na jedno z nejnižších míst v nedávné historii.

Téměř rok poté se vztahy USA s Čínou ještě plně nezotavily a představitelé obou zemí o tom zřejmě podrobněji nediskutovali. Americká snaha o vytvoření globálních norem v převážně neregulovaných prostorech nad Zemí uvázla na mrtvém bodě. A VanHerck varuje, že čínský balónový program je stále aktivní a USA se nepodařilo vyvinout systémy potřebné k odhalení špionážních balónů dříve, než se stanou hrozbou.

V soukromí si představitelé Bidenovy administrativy stěžují, že politické a veřejné pobouření kvůli balónu bylo v divokém nepoměru k jakékoli hrozbě, kterou představoval pro národní bezpečnost USA. Podle jejich názoru, protože Čína byla tak rozzlobená a ponížená, byla škoda způsobená vztahům mezi Washingtonem a Pekingem pro USA mnohem vážnější hrozbou než samotný balón.

„Způsobilo to tolik problémů,“ litoval jeden z vysokých úředníků administrativy.

Představitelé administrativy zpočátku doufali, že se jim podaří existenci balonu utajit před veřejností i před Kongresem, jak uvedlo několik bývalých i současných představitelů administrativy a Kongresu.

„Než byl spatřen veřejně, existoval záměr ho prostudovat a nechat ho přejít a nikdy o něm nikomu neříct,“ uvedl bývalý vysoký americký úředník informovaný o incidentu s balonem.

Vysoký představitel Bidenovy administrativy popřel, že by existovala snaha balón utajit. *„Pokud se vůbec něco z toho utajovalo, bylo to z velké části proto, aby se ochránily zpravodajské ekvity související s*

jejich nalezením a sledováním,“ uvedl úředník s odkazem na shromažďování zpravodajských informací. „*V žádném případě nebylo záměrem to před Kongresem tajit.*“

Krátce po VanHerckově telefonátu s Milleyem použily americké vojenské letouny vyslané z Aljašky zaměřovací moduly, aby zjistily, co se na palubě objektu nachází. Potvrdily, že se jedná o čínský špionážní balon, který nenese útočné zbraně, ale je vybaven velkým nákladem sledovacího zařízení.

VanHerck začal každých 12 hodin posílat e-maily ministru obrany Lloydovi Austinovi, Milleymu a dalším vedoucím představitelům Pentagonu, aby je informoval o poloze balonu, jeho hrozbě, předpokládané dráze letu a pravděpodobných záměrech.

V jednom e-mailu VanHerck napsal, že balon nepředstavuje bezprostřední hrozbu a nemá nepřátelské úmysly, takže nemá pravomoc jej sestřelit. Takový rozkaz by musel přijít od Pentagonu a Bílého domu.

Biden se o balonu poprvé dozvěděl 31. ledna, tři dny po VanHerckově telefonátu Milleymu. Nejvyšší asistenti mu sdělili, že zřejmě míří k pevninské části USA, a Biden požádal armádu o možnosti, jak se s ním vypořádat.

Schopnost balonu létat a shromažďovat zpravodajské informace byla z větší části poháněna 16 solárními panely a po určitou dobu byla dálkově řízena z vnitřku Číny, přičemž k jejímu posunu přes USA byl využíván i vítr a proudění.

První fotografie užitečného zatížení balonu od americké armády ukazovaly antény, které pravděpodobně sloužily k odposlechu mobilních telefonů a dalších signálů. Užitečné zatížení vážilo asi 2 000 liber a bylo vysoké asi 200 stop.

Bidenovi vojenští poradci ho varovali, že jej nelze bezpečně sestřelit kvůli potenciálnímu obrovskému poli trosek, které by ohrozilo lidi a stavby pod ním. NASA původně odhadla, že toto pole bude široké 70 mil a dlouhé 70 mil, přičemž tisíce kilogramů trosek budou padat z výšky 65 000 stop.

Prezident položil základní otázky týkající se balonu a jeho schopností. Občas byl frustrován tím, jak málo toho američtí zpravodajští úředníci o čínském balónovém programu vědí.

Téměř o rok později

S blížícím se ročním výročím vstupu balonu do amerického vzdušného prostoru zůstává toto úsilí nedokončeno.

Mluvčí ministerstva zahraničí Matt Miller vydal 18. prosince prohlášení, v němž vyzval Mezinárodní organizaci pro civilní letectví při OSN, aby *„upřednostnila práci na provozu ve vyšších vzdušných prostorech, urychlila úsilí o nalezení řešení pro pilotovaný a bezpilotní letecký provoz v tomto vzdušném prostoru a využila nadcházející rok k pokročení v důležité technické práci v této oblasti“*.

„To je teprve začátek,“ slíbil Miller.

VanHerck, velitel NORAD, tento měsíc v rozhovoru pro NBC News uvedl, že si z incidentu s balonem vzal ponaučení, ale způsob reakce USA by neměnil.

„Když se ohlédnu zpět, myslím si, že vše fungovalo, jak mělo,“ řekl. *„I když můžeme být kritičtí k rozhodnutí, kde a v jakém časovém horizontu ho sestřelit, myslím, že nakonec došlo k nejlepšímu rozhodnutí a výsledku.“*

Dodal: *„Zachovali jsme bezpečí amerického a kanadského lidu.“*

VanHerck však uvedl, že USA stále postrádají nadhledu schopné radary, které potřebují k tomu, aby takový balón odhalily mnohem dříve.

„Jsem přesvědčen o naší schopnosti vidět to nad naší vlastí,“ řekl.

„Rád bych ho viděl nad obzorem dříve, než se přiblíží k naší vlasti.“

Ačkoli USA nevědí o žádných dalších čínských špionážních balonech, které by od loňského února přeletěly nad zemí, uvedl, že čínský program stratosférických balonů zůstává aktivní. VanHerck se domnívá, že se zaměřuje především na západní Pacifik, aby shromažďoval signály, video a infračervené a elektrooptické zpravodajské informace pro případné krize nebo konflikty v této oblasti.

„Levná, satelitům podobná schopnost létat ve stratosféře,“ řekl, „aby jim poskytla něco, co bych nazval velením a řízením, sdílením informací, shromažďováním.“

Biden a jeho asistenti pro národní bezpečnost se mezitím snažili incident s čínským balónem bagatelizovat. Po většinu roku 2023 se jej snažili hodit za hlavu a dostat vztahy USA s Čínou do lepšího stavu.

Po měsících snah nakonec prezidentův tým minulý měsíc v San Francisku zajistil setkání Si s Bidenem. Během summitu se balón v diskusích obou lídrů neobjevil. Úředníci uvedli, že Biden o něm vůbec nemluvil.

Zdroj: [nbcnews.com](https://www.nbcnews.com)